

Brussel, 15 juli 2021
(OR. en)

**Interinstitutioneel dossier:
2021/0218(COD)**

**10746/21
ADD 5**

**ENER 323
CLIMA 184
CONSOM 159
TRANS 469
AGRI 341
IND 192
ENV 511
COMPET 552
IA 133
CODEC 1074**

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	15 juli 2021
aan:	de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	SWD(2021) 622 final
Betreft:	WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG bij het Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad, Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 98/70/EG van het Europees Parlement en de Raad wat de bevordering van energie uit hernieuwbare bronnen betreft, en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad

Hierbij gaat voor de delegaties document SWD(2021) 622 final.

Bijlage: SWD(2021) 622 final

Brussel, 14.7.2021
SWD(2021) 622 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG

bij het

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad
tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad,
Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn
98/70/EG van het Europees Parlement en de Raad wat de bevordering van energie uit
hernieuwbare bronnen betreft, en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2015/652 van de
Raad

{COM(2021) 557 final} - {SEC(2021) 657 final} - {SWD(2021) 620 final} -
{SWD(2021) 621 final}

Samenvatting (maximaal 2 pagina's)
Effectbeoordeling van de wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen
A. Behoeftte aan actie
Wat is het probleem en waarom is het een probleem op EU-niveau?
In de Europese Green Deal is de doelstelling vastgesteld om in 2050 klimaatneutraliteit te hebben bereikt op een manier die bijdraagt aan het Europese concurrentievermogen, aan groei en aan werkgelegenheid. Deze doelstelling vereist een vermindering van de broeikasgasemissies met 55 % tegen 2030, zoals door de Europese Raad in december 2020 is bevestigd. Daarvoor is dan weer een aanmerkelijk groter aandeel hernieuwbare energiebronnen in een geïntegreerd energiesysteem nodig. Het huidige streefcijfer van de EU van minstens 32 % hernieuwbare energie tegen 2030, dat in de richtlijn hernieuwbare energie (RED II) is vastgesteld, volstaat niet en moet volgens het klimaatdoelstellingsplan worden verhoogd naar 38-40 %, in combinatie met nieuwe flankerende maatregelen in diverse sectoren, overeenkomstig de strategieën inzake de integratie van het energiesysteem, waterstof, hernieuwbare offshore-energie en biodiversiteit.
Wat is het doel?
Meer gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen tegen 2030 en een betere integratie van het energiesysteem, waarbij bescherming van de biodiversiteit en het realiseren van de klimaatdoelstellingen worden gewaarborgd.
Wat is de meerwaarde van EU-maatregelen (subsidiariteit)?
Of een groter aandeel energie uit hernieuwbare bronnen in het totale energieverbruik in de EU wordt gerealiseerd, hangt af van de nationale bijdragen van alle lidstaten. Die bijdragen zullen ambitieuzer en rendabeler uitvallen als ze gebaseerd zijn op een overeengekomen gemeenschappelijk rechts- en beleidskader.
B. Oplossingen
Welke opties dienen zich aan? Is er al dan niet een voorkeursoptie? Zo niet, waarom?
De belangrijkste opties die worden overwogen zijn: 1) een aangescherpt streefcijfer op EU-niveau voor hernieuwbare energie voor 2030 binnen een bandbreedte van 38-40 %, met nationale bijdragen; 2) een uitgebreider pakket maatregelen (waaronder faciliterende maatregelen voor stadsverwarming en -koeling en gebouwen), plus een verplichte jaarlijkse toename met 1,1 procentpunt op lidstaatsniveau en een indicatieve lidstaatspecifieke opslag; 3) een hoger algeheel streefcijfer voor de vervoerssector, overeenkomstig het klimaatdoelstellingsplan, met deelstreefcijfers voor geavanceerde biobrandstoffen en hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong; 4) EU-benchmarks voor hernieuwbare energie in de industrie en een deelstreefcijfer voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong; 5) elektriciteitsopwekking met hernieuwbare energie bevorderen door: a) stimulering van stroomafnameovereenkomsten; b) grensoverschrijdende proefprojecten op het gebied van hernieuwbare energie; c) specifieke maatregelen om het gebruik van hernieuwbare offshore-energie te bevorderen; 6) specifieke maatregelen voor de integratie van hernieuwbare elektriciteit in de sectoren vervoer en verwarming en koeling; 7) een EU-certificeringssysteem en stimulering van hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen; 8) gerichte aanscherping van de duurzaamheidscriteria van RED II voor biomassa.
Hoe reageren de verschillende belanghebbenden? Wie steunt welke optie?
De meeste (80 %) reacties op de openbare raadpleging gaven blijk van een voorkeur voor een verhoging van het streefcijfer inzake energie uit hernieuwbare bronnen die aansluit bij het klimaatdoelstellingsplan (43 %) of verder gaat (37 %). 61 % was voorstander van een bindend streefcijfer op zowel EU- als nationaal niveau. Vervoer en verwarming en koeling waren de twee sectoren waarin het vaakst extra inspanningen nodig werden geacht en ten aanzien van beide sectoren was een meerderheid voorstander van hogere streefcijfers van ten minste het niveau uit het klimaatdoelstellingsplan. Uit de reacties vanuit het bedrijfsleven bleek met name steun voor EU-brede certificering en stimulering van hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen. In een gecoördineerde reactie van ruim 38 000 deelnemers werd verzocht om biomassa van de lijst met hernieuwbare bronnen te schrappen en het gebruik van bio-energie te beperken

tot afval en residuen die lokaal beschikbaar zijn, terwijl vertegenwoordigers van vakbonden, het bedrijfsleven en de meeste overheidsinstanties de duurzaamheidscriteria voor biomassa liever niet wilden wijzigen.

C. Effecten van de voorkeursoptie

Wat zijn de voordelen van de voorkeursoptie (of van de belangrijkste opties, als er geen voorkeursoptie is)?

De voorkeursopties bieden de lidstaten daadwerkelijke hulp bij het vergroten van het gebruik van hernieuwbare energie en dragen zo bij aan het verlagen van de broeikasgasemissies in de EU met 55 % tegen 2030; ook dragen ze bij aan het realiseren van andere doelstellingen van de Europese Green Deal. Een groter gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen is van cruciaal belang om bij te dragen aan het technologisch en industrieel leiderschap van de EU en aan het creëren van werkgelegenheid en groei. De toename van hernieuwbare energie zou ook leiden tot een veiliger en beter geïntegreerd EU-energiesysteem dat minder afhankelijk is van invoer. Duurzame oplossingen voor verwarming en koeling en vervoer spelen een belangrijke rol bij het verbeteren van de luchtkwaliteit in steden. De aangescherpte duurzaamheidscriteria voor bio-energie zullen gunstig zijn voor de biodiversiteit, de opslag van koolstof en de luchtkwaliteit.

Wat zijn de kosten van de voorkeursoptie (of van de belangrijkste opties, als er geen voorkeursoptie is)?

Een aangescherpte klimaatdoelstelling voor 2030 zal aanzienlijke extra investeringen vergen. De scenario's komen allemaal uit op vergelijkbare totaalcijfers. In de kernscenario's stijgen de energiekosten als percentage van de huishoudelijke bestedingen slechts licht ten opzichte van het basisscenario. De stijging van de uitgaven (door investeringen die nodig zijn voor de transitie naar schone energie en de prijsopslag voor koolstof) wordt getemperd door een aan economische groei gerelateerde toename van de bestedingen. De investeringsuitgaven (uitgezonderd vervoer) zullen, uitgedrukt als jaargemiddelde (2021-2030) en niet bekeken in samenhang met ander "Klaar voor 55"-beleid, 13 miljard EUR hoger uitvallen; de kosten van energiesystemen zullen, koolstofbeprijzing en onvolledige benutting buiten beschouwing gelaten, 4 miljard EUR hoger uitvallen.

Wat zijn de gevolgen voor kmo's en voor het concurrentievermogen?

Om het verbruiksaandeel hernieuwbare energie in de sectoren verwarming en koeling en gebouwen te vergroten, zijn bouwwerkzaamheden/renovaties nodig, die leiden tot meer werkgelegenheid in de bouw. Tot wel 95 % van de bedrijven in de bouw, architectuur en civiele techniek zijn kmo's, dus voor hen heeft dit waarschijnlijk positieve economische gevolgen. Kmo's die de armslag missen om overweg te kunnen met ingewikkelde contracten, zullen worden geholpen met richtsnoeren en financiële ondersteuning op het gebied van stroomafnameovereenkomsten. Striktere criteria voor bosbiomassa kunnen voor eigenaren van kleine bossen hogere administratieve kosten en lasten met zich meebrengen.

Zijn er significante gevolgen voor de nationale begrotingen en overheden?

Aangezien de systemen voor monitoring/naleving reeds bestaan, heeft het aanscherpen van de streefcijfers wat de administratieve kosten betreft waarschijnlijk geen significante gevolgen. Wat betreft bio-energie krijgen de nationale autoriteiten in sommige lidstaten waarschijnlijk te maken met hogere monitoringkosten vanwege beperkingen ten aanzien van brandhout en door het feit dat de duurzaamheidscriteria voor een groter aantal installaties gelden.

Zijn er andere significante gevolgen?

Omdat energie uit hernieuwbare bronnen in de EU een alternatief is voor fossiele brandstoffen die uit derde landen worden ingevoerd, draagt de toename van die energie bij tot een grotere continuïteit van de energievoorziening en tot minder blootstelling aan schommelingen ten gevolge van externe factoren. De aangescherpte duurzaamheidscriteria voor bosbiomassa moeten gunstig zijn voor de biodiversiteit, bijdragen aan de opslag van koolstof en de luchtverontreiniging verminderen.

Evenredigheid

Het pakket opties dat de voorkeur geniet, wordt als evenredig beschouwd en bouwt zoveel mogelijk voort op de bestaande opzet van het beleid. Het evenwicht tussen verplichtingen en de flexibiliteit die de

lidstaten wordt gelaten wat betreft de wijze waarop de doelstellingen worden gerealiseerd, wordt passend geacht gezien de noodzaak om klimaatneutraliteit te bereiken.

D. Evaluatie

Wanneer wordt het beleid geëvalueerd?

De lidstaten hebben uit hoofde van de governanceverordening hun geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen ingediend, met daarin het aandeel hernieuwbare energie in het eindenergieverbruik en in de sectoren verwarming en koeling en vervoer, alsook informatie over hun beleid en maatregelen om de streefcijfers te verwezenlijken. De geactualiseerde nationale energie- en klimaatplannen staan gepland voor 2024.